

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ

Αρμόδια: κ. Ε. Μιχαλοπούλου

Τηλ.: 2610 969039

E-mail: syglitos@upatras.gr

ΠΡΟΣ : - Τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας
Ε ν τ α υ θ α

ΘΕΜΑ: Επικαιροποίηση Κανονισμού Διδακτορικού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022

Σχετ.: α) Οι διατάξεις του ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α' 141)
β) Το υπ' αριθμ. 1807/11.1.2024 έγγραφό σας με τα συνημμένα

Σας ενημερώνουμε ότι η Σύγκλητος, στην υπ' αριθμ. **227/18.1.2024** συνεδρίασή της, αποφάσισε ομόφωνα να εγκρίνει την επικαιροποίηση του Κανονισμού Διδακτορικού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 και σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ως άνω β) σχετικό.

Παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΜΠΟΥΡΑΣ

Κοινοποίηση:

- Γραμματεία Πρυτανείας
- Καθηγητής κ. Διονύσιος Μαντζαβίνος, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων
- Πρόεδρος Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών, Καθηγητής κ. Β. Κωστόπουλος
- Γενική Διεύθυνση Ακαδημαϊκών και Διοικητικών Υποθέσεων
- Διεύθυνση Γραμματειών Ακαδημαϊκών Δομών
- Λειτουργική Μονάδα Διαχείρισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.)
- Γραμματεία Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών

**ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΩΝ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
σύμφωνα με το ν. 4957 /2022**

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 90 έως 97 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
2. Την με αρ. πρωτ. 119929/Ζ1/30.9.2022 εγκύκλιο με θέμα «Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 για τη συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία συλλογικών οργάνων των Α.Ε.Ι. και των ακαδημαϊκών μονάδων τους, την ανάδειξη των μονοπρόσωπων οργάνων των Α.Ε.Ι. και των ακαδημαϊκών μονάδων τους και λοιπά θέματα».
3. Την με αρ. πρωτ. 135557/Ζ1/1.11.2022 εγκύκλιο με θέμα: «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 “Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις” για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».
4. Το π.δ. 52/2022 «Ίδρυση, Κατάργηση, Συγχώνευση, Μετονομασία και Μεταβολή έδρας Τμημάτων στο Πανεπιστήμιο Πατρών.» (Α' 131), όπως έχει διορθωθεί και ισχύει.
5. Το με αριθμ. πρωτ. 86845/14.11.2022 έγγραφο της Γραμματείας Συγκλήτου, συγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4957/2022 (ΑΔΑ: ΨΔΘΓ469Β7Θ-5ΥΗ).
6. Τον ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α' 70), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
7. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15.
8. Την περ. ε της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 3685/2008 «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές» (Α' 148).

9. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

10. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16.2.2023 απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Επικρατείας με θέμα «Καθορισμός προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) (ΦΕΚ 1079/τ.Β'/28.2.2023)

11. Τον ν. 5029/2023 «Ζούμε Αρμονικά Μαζί – Σπάμε τη Σιωπή: Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ 55 /τ.Α/10.3.2023)

12. την υπ' αριθμ. 65088/14.9.2023 απόφαση της Συγκλήτου – Εσωτερικός Κανονισμός του Πανεπιστημίου Πατρών, ΦΕΚ 5468/2023, τ.Β'.

13. Το απόσπασμα πρακτικού (εισήγηση) της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρίαση 6/21.11.2023).

14. Τη θετική γνώμη της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρίαση.....).

15. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρίαση.....).

16. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την επικαιροποίηση του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, ως ακολούθως:

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4957/2022 όπως ισχύει, τις ισχύουσες λοιπές σχετικές νομικές διατάξεις και αποφάσεις, τον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

Στον παρόντα Κανονισμό καθορίζονται η δομή, η οργάνωση και οι κανόνες λειτουργίας του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, όπως αυτός καταρτίστηκε με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος (αρίθμ. 6/21.11.2023), εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πατρών, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

1.1. Ο τρίτος κύκλος σπουδών αφορά στην οργάνωση Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Π.Σ.), με ελάχιστη διάρκεια τριών (3) ακαδημαϊκών ετών, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στο επίπεδο οκτώ (8) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020.

1.2. Τα προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου περιλαμβάνουν την υποχρεωτική εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε αντικείμενο που σχετίζεται τα επιστημονικά αντικείμενα του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει συνδυασμό ενός αριθμού μαθημάτων επιπέδου διδακτορικών σπουδών, μαζί με εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System ECTS).

1.3. Με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών, κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και γνώμης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται το πρόγραμμα και ο κανονισμός των διδακτορικών σπουδών.

1.4. Ο τίτλος του Διδακτορικού Διπλώματος είναι δημόσιο έγγραφο και απονέμεται σε δημόσια τελετή από το οικείο Τμήμα στο οποίο διεξάγεται το σχετικό Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.

1.5. Το Διδακτορικό Δίπλωμα αποτελεί ακαδημαϊκό τίτλο ο οποίος πιστοποιεί την ουσιαστική συνεισφορά του κατόχου του στην εξέλιξη καίριων επιστημονικών περιοχών, την κατανόηση σε βάθος της επιστημονικής του περιοχής και την εκπόνηση μιας πρωτότυπης διατριβής στο πεδίο των Επιστημών του Μηχανικού.

1.6. Το Διδακτορικό Δίπλωμα φέρει τίτλο, ο οποίος σε κάθε περίπτωση δεν συνιστά γνωστικό αντικείμενο.

1.7. Αρμόδιο όργανο για τα θέματα των διδακτορικών σπουδών στο Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών είναι η Συνέλευση του οικείου Τμήματος, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με τον Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α' 141) και κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 2

Σκοπός

Σκοπός του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών είναι η εμβάθυνση στη γνώση, η μετάδοση των αρχών υψηλής ποιότητας και σύγχρονης επιστημονικής έρευνας η εφαρμογή τους στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης σε τομείς/αντικείμενα που

θεραπεύει το Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών και στην ευρύτερη επιστήμη του καθώς και η εκπαίδευση και κατάρτιση επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο και εξέλιξη της επιστήμης και της βασικής έρευνας.

Οι απόφοιτοι των διδακτορικών προγραμμάτων προορίζονται να στελεχώσουν το ερευνητικό, επιχειρηματικό και εκπαιδευτικό δυναμικό της χώρας και του εξωτερικού. Συγχρόνως, το διδακτορικό πρόγραμμα αποτελεί για το Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών, καθώς και γενικότερα για το Πανεπιστήμιο Πατρών, πηγή ακαδημαϊκού κύρους και διεθνούς ακαδημαϊκής διάκρισης και συμβάλλει στην ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση της ερευνητικής παραγωγής.

Περισσότερες πληροφορίες για το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών παρέχονται στην ιστοσελίδα: <https://www.mead.upatras.gr/>.

Άρθρο 3

Προκήρυξη/ Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

3.1. Το Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης, μπορεί να προκηρύσσει θέσεις υποψηφίων διδασκόντων, οι οποίες δημοσιοποιούνται και αναρτώνται στον οικείο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος, του Ιδρύματος, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα announcements και δύναται να δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο.

3.2. Στην προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος μνημονεύονται: προϋποθέσεις, όροι, προθεσμίες, απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν, οι γνωστικές περιοχές, ο μέγιστος αριθμός υποψηφίων διδασκόντων, διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής υποψηφίων διδασκόντων.

3.3. Οι προκηρύξεις προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, πραγματοποιούνται δυο (2) φορές σε κάθε ακαδημαϊκό έτος.

Άρθρο 4

Προϋποθέσεις και κριτήρια εισαγωγής

4.1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εγγραφή στο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών έχουν οι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος που έχει χορηγηθεί από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ή απόφοιτοι προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι. κατ' ελάχιστον πενταετούς διάρκειας που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS), το οποίο οδηγεί στη χορήγηση ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών του άρθρου 78 του ν. 4957/2022.

Η επιλογή των υποψήφιων διδασκτόρων στο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών.

4.2. Τελειόφοιτοι ή Διπλωματούχοι αλλοδαπών Ιδρυμάτων τα οποία δεν είναι ακόμα ενταγμένα στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ) δύνανται να υποβάλλουν αίτηση ένταξης στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Στην περίπτωση αυτή, οι αιτούντες υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί κατοχής τίτλου σπουδών. Σε κάθε περίπτωση, οι επιλεγέντες θα πρέπει να προσκομίσουν αποδεικτικά έγγραφα ότι έχουν προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες ώστε ο τίτλος τους και το αντίστοιχο Ίδρυμα πρόκειται να ενταχθούν στο Εθνικό μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής του ΔΟΑΤΑΠ, μέχρι την ολοκλήρωση της διάρκειας των διδακτορικών σπουδών τους και θα πρέπει να ενημερώνουν εγγράφως τη Γραμματεία του τμήματος σχετικά με την εξέλιξη της διαδικασίας αναγνώρισης, σε ετήσια βάση. Σε περίπτωση μη αναγνώρισης του τίτλου σπουδών / ένταξης του ιδρύματος προέλευσης στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής του ΔΟΑΤΑΠ, γίνεται διαγραφή του υποψήφιου διδάκτορα.

Άρθρο 5 **Υποβολή αιτήσεων**

Κάθε ενδιαφερόμενος που πληροί τις προϋποθέσεις του κανονισμού διδακτορικών σπουδών του Τμήματος δύναται να υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος αίτηση και δικαιολογητικά ένταξης στο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών, τα οποία περιλαμβάνουν τα εξής:

α) Αίτηση προς τη Γραμματεία του Τμήματος που να περιλαμβάνει: i) τον προτεινόμενο τίτλο της διδακτορικής διατριβής, ii) τον προτεινόμενο επιβλέποντα της διδακτορικής διατριβής, του οποίου το γνωστικό αντικείμενο ή το επιστημονικό έργο είναι συναφές με αυτό της προς εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και iii) γλώσσα συγγραφής, η οποία δύναται να είναι διάφορη της ελληνικής.

β) Αντίγραφα τίτλων σπουδών. Οι τελειόφοιτοι οι οποίοι δεν έχουν λάβει τα αντίγραφα των τίτλων σπουδών κατά τη λήξη της προθεσμίας μπορούν να αναφέρουν στην αίτηση της παραγράφου (α.) την προβλεπόμενη ημερομηνία προσκόμισης των αντιγράφων σπουδών.

γ) Αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας των προπτυχιακών σπουδών και των μεταπτυχιακών σπουδών.

δ) Σύντομο υπόμνημα με το αντικείμενο που θα πραγματεύεται η διδακτορική διατριβή και προσχέδιο της προτεινόμενης διδακτορικής διατριβής στο οποίο θα συμπεριλαμβάνονται τα ερευνητικά ενδιαφέροντα και οι προτεραιότητες,

ε) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα όπου υποχρεωτικώς περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: i) σύντομη έκθεση γνωστικών και ερευνητικών ενδιαφερόντων, στην οποία να αναφέρονται και οι λόγοι για τους οποίους ο υποψήφιος ενδιαφέρεται για διδακτορικές σπουδές στο Τμήμα, ii) κατάλογος επιστημονικών δημοσιεύσεων, εφόσον υπάρχουν, iii) περίληψη μεταπτυχιακής εργασίας (για κατόχους Δ.Μ.Σ.), ή διπλωματικής εργασίας (για κατόχους ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου, εφόσον προβλέπεται στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος που παρέχει τον ενιαίο και αδιάσπαστο τίτλο σπουδών).

στ) Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης μιας τουλάχιστον επίσημης γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά προτίμηση της Αγγλικής. Οι πτυχιούχοι αγγλόφωνων πανεπιστημίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού γλωσσομάθειας.

ζ) Τουλάχιστον δύο συστατικές επιστολές. Οι επιστολές πρέπει να υπογράφονται από μέλη ΔΕΠ του εκπαιδευτικού Ιδρύματος του υποψηφίου ή από μέλη ΔΕΠ άλλων εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που σχετίζονται με την επιστημονική κατάρτιση του υποψηφίου.

η) Αντίγραφα εργασιών που έχουν εκπονηθεί σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών.

θ) Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εκπονεί άλλη διδακτορική διατριβή παράλληλα σε ελληνικό ή ξένο Πανεπιστήμιο.

ι) Πιστοποιητικά βεβαίωσης τυχόν προηγούμενης επαγγελματικής ή/και ερευνητικής εμπειρίας εάν υπάρχουν.

κ) Οτιδήποτε άλλο κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με την πρόσκληση και την κείμενη νομοθεσία.

Επιπροσθέτως ο υποψήφιος μπορεί να καταθέσει οποιοδήποτε άλλο έγγραφο θεωρεί ότι μπορεί να ενισχύσει την υποψηφιότητά του.

Τα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και τα δημόσια ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, δεσμεύονται από τα Μητρώα του άρθρου 304 του ν. 4957/2022, προκειμένου τα αρμόδια ανά περίπτωση όργανά τους να διαπιστώσουν αν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα για: α) την αποδοχή αίτησης και εγγραφής για εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Το αρμόδιο όργανο του πανεπιστημίου ή ερευνητικού κέντρου, εφόσον ο τίτλος σπουδών συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο του άρθρου 307 του ν. 4957/2022, επιπροσθέτως των λοιπών δικαιολογητικών που καθορίζει, οφείλει να ζητήσει Βεβαίωση Τόπου Σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από τον φορέα πραγματοποίησης τον σπουδών ή τον φορέα εκπόνησης του ερευνητικού έργου. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η Ελληνική Επικράτεια, ο τίτλος σπουδών

δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.»

Οι υποψήφιοι υποβάλλουν την αίτησή τους ηλεκτρονικά στον ιστότοπο :

https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών στα τηλέφωνα 2610969404, 20610969402 και 2610969401 ή στο mail: secretar@mech.upatras.gr.

Άρθρο 6

Αξιολόγηση αιτήσεων

6.1. Η Συνέλευση του Τμήματος κατηγοριοποιεί τις υποβληθείσες αιτήσεις με βάση την συνάφεια του ερευνητικού αντικειμένου και ορίζει μία τριμελή επιτροπή επιλογής. Η ανωτέρω επιτροπή (Επιτροπή Διδακτορικών Μεταπτυχιακών Σπουδών), που αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εξετάζει τις αντίστοιχες αιτήσεις και τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα και καλεί τους υποψηφίους σε συνέντευξη. Κατόπιν υποβάλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει δεκτός, καθώς και ο προτεινόμενος επιβλέπων, εφόσον αυτός δεν έχει προταθεί από τον/την υποψήφιο/α.

Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει τη γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος, τη συνεκτιμά με το υπόμνημα της επιτροπής και εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του/της υποψηφίου/ας. Στην εγκριτική απόφαση ορίζεται και η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.

6.2. Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των υποψηφίων προς ένταξη στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) είναι τα παρακάτω:

- α. Η συμβατότητα του(ων) πτυχίου(ων) υποψηφίου με τα οριζόμενα στο άρθρο 4, εδάφιο 4.1
- β. Ο βαθμός πτυχίου ο οποίος θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος ή ίσος του επτά (7.0)
- γ. Τα έτη φοίτησης για την απόκτηση του πτυχίου
- δ. Η προηγούμενη επαγγελματική και ερευνητική εμπειρία
- ε. Οι πιθανές επιστημονικές δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις
- στ. Οι συστάσεις που προκύπτουν από τις αντίστοιχες επιστολές
- ζ. Η αξιολόγηση που θα προκύψει από την συνέντευξη με τον υποψήφιο

6.3. Η Συνέλευση του Τμήματος, εφόσον κρίνει ότι ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, ορίζει Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή (Τ.Σ.Ε.), η οποία απαρτίζεται από τον Επιβλέποντα και δύο ακόμη μέλη, με

αρμοδιότητα την υποστήριξη του υποψήφιου διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου της, καθώς και τη γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής. Σε περίπτωση κατά την οποία η Διδακτορική Διατριβή γραφεί στην αγγλική γλώσσα, ο υποψήφιος διδάκτορας είναι υποχρεωμένος να συμπεριλάβει στο τελικό κείμενο της διδακτορικής διατριβής και εκτενή περίληψη στην ελληνική γλώσσα.

6.4. Η αρχική εγγραφή των υποψηφίων διδασκάλων θα γίνεται εντός εικοσαήμερου από την ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος κατά τη διάρκεια της οποίας αποφασίστηκε η έγκριση των αιτήσεων των υποψηφίων.

6.5. Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης (πχ. ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί ή επαγγελματικοί λόγοι) είναι δυνατή η εγγραφή εντός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

6.6. Οι υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνται να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά εξάμηνο. Σε περίπτωση μη ανανέωσης εγγραφής ή μη παρακολούθησης μαθημάτων ή μη διεξαγωγής έρευνας για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, ο υποψήφιος διδάκτορας παραπέμπεται στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος με το ερώτημα της διαγραφής από τα μητρώα του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Μετά από εξέταση των στοιχείων, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται προς την Συνέλευση του Τμήματος η οποία λαμβάνει την τελική απόφαση.

6.7. Οι υποψήφιοι διδάκτορες μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα και τη Γραμματεία του Τμήματος για τα θέματα που αφορούν τις εγγραφές τους και λοιπά ζητήματα.

Άρθρο 7

Επίβλεψη και υποστήριξη διδακτορικής διατριβής

7.1. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών ορίζεται η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή μεταξύ των οποίων ορίζεται και ο επιβλέπων. Στη συμβουλευτική επιτροπή δύναται να συμμετέχουν ως μέλη:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κάθε βαθμίδας του Τμήματος του Α.Ε.Ι.,

β) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) Ομότιμοι Καθηγητές και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π.,

δ) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες,

ε) ερευνητές κάθε βαθμίδας που υπηρετούν σε ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και το επιστημονικό προσωπικό της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) του άρθρου 25 του ν. 4602/2019 (Α' 45), εφόσον διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής,

στ) καθηγητές ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ερευνητές ερευνητικών οργανισμών της αλλοδαπής.

7.2. Τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής έχουν είτε ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, είτε ίδιο ή συναφές επιστημονικό έργο με την προς εκπόνηση διδακτορική διατριβή. Ο αριθμός των αφυπηρητησάντων μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν ως μέλη στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει τον έναν (1). Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή είναι αρμόδια για την υποστήριξη του υποψήφιου διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου της. Ο επιβλέπων και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής δεν δικαιούνται αμοιβής ή άλλης αποζημίωσης για την υποστήριξη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

7.3. Αν κάποιο από τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος, εκλείπει ή αδυνατεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, μετά από αίτημα του ίδιου ή του υποψήφιου διδάκτορα, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ορίζεται αντικαταστάτης του έως την ολοκλήρωση της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

7.4. Αν ο επιβλέπων ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής μετακινηθεί σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή αφυπηρητήσει, δύναται να συνεχίσει να κατέχει την ιδιότητα του επιβλέποντος της διδακτορικής διατριβής, εφόσον ο ίδιος συναινεί, και ο τίτλος απονέμεται από το Α.Ε.Ι. στο οποίο ανήκει το Τμήμα που ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής.

7.5. Το ανώτατο όριο ταυτόχρονης επίβλεψης διδακτορικών διατριβών ανά μέλος ΔΕΠ του Τμήματος είναι δέκα (10) διατριβές. Η συμμετοχή, ως μέλος, σε τριμελείς συμβουλευτικές επιτροπές δεν προσμετράτε στο όριο αυτό.

7.6. Μέλη Δ.Ε.Π. που βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια δύναται να οριστούν ως Επιβλέπων ή μέλος της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

7.7. Ομότιμος Καθηγητής δύναται να οριστεί ως επιβλέπων Διδακτορικής Διατριβής.

7.8. Είναι δυνατή η συνεπίβλεψη της Διδακτορικής Διατριβής από δύο Καθηγητές εντός του ιδίου Τμήματος, στις περιπτώσεις που το αντικείμενο της διατριβής είναι έντονα διεπιστημονικό και οι επιβλέποντες δεν ανήκουν στον ίδιο Τομέα.

Άρθρο 8

Διάρκεια Εκπόνησης Διδακτορικών Σπουδών

8.1. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος δεν δύναται να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Ως ανώτατη χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής ορίζονται τα έξι (6) ημερολογιακά έτη. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να παρατείνεται η ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, μέχρι ένα έτος, κατόπιν αιτήματος του υποψήφιου διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για σπουδαίο λόγο, όπως στράτευση, σοβαρή ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί και ειδικοί επαγγελματικοί λόγοι.

8.2. Ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας δικαιούται να ζητήσει αναστολή σπουδών μια φορά κατά την διάρκεια των σπουδών του/της για εξαιρετικές περιπτώσεις (πχ. στράτευση, σοβαρή ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί και ειδικοί επαγγελματικοί λόγοι) μετά από αίτησή του στη Συνέλευση του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος κρίνει τη σπουδαιότητα των λόγων της αιτούμενης αναστολής και εφ' όσον γίνουν αποδεκτοί, καθορίζει το ακριβές χρονικό διάστημα της αναστολής, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει τους 12μήνες, μετά το οποίο ο υποψήφιος μπορεί να συνεχίσει τις σπουδές του σύμφωνα με τους τότε ισχύοντες όρους. Σε αντίθετη περίπτωση, ο/η υποψήφιος/α διαγράφεται από το διδακτορικό πρόγραμμα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής φοίτησης αίρονται όλες οι παροχές, οι οποίες ανακτώνται κατόπιν νέας αιτήσεως του ενδιαφερόμενου. Το χρονικό διάστημα της αναστολής δεν προσμετράται στο μέγιστο συνολικό χρόνο εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

8.3. Τροποποίηση του θέματος της διδακτορικής διατριβής μέσα στην ίδια ερευνητική/θεματική περιοχή μπορεί να πραγματοποιηθεί με απόφαση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

8.4. Αλλαγή του θέματος της διδακτορικής διατριβής και καθορισμός νέου σε διαφορετικό ερευνητικό/θεματικό πεδίο, μπορεί να πραγματοποιηθεί ύστερα από αίτηση του υποψηφίου και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος και με τη σύμφωνη γνώμη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος νέα Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή και ο ελάχιστος χρόνος εκπόνησης της διατριβής μετρά από την ημερομηνία ορισμού της νέας Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Άρθρο 9

Πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικών σπουδών

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών περιλαμβάνει και πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικού επιπέδου.

Οι Υποψήφιοι Διδάκτορες είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν επιτυχώς τέσσερα (4) μαθήματα κατά ελάχιστο από το πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικών σπουδών του Τμήματος ή και από άλλο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, που σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες επιστημονικές και ερευνητικές εργασίες των υποψηφίων διδασκόντων, να συμπληρώνουν κατ' ελάχιστον τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System ECTS). Τα μαθήματα θα πρέπει να επιλέγονται με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα της Διδακτορικής Διατριβής.

Μεταπτυχιακά μαθήματα τα οποία έχει επιτυχώς παρακολουθήσει ο υποψήφιος Διδάκτορας σε άλλο ΑΕΙ της ημεδαπής ή αλλοδαπής δύνανται να αναγνωρισθούν και να αντικαταστήσουν κάποιο ή όλα από τα 4 απαιτούμενα μαθήματα. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται αίτηση προς την Συνέλευση του Τμήματος από τον υποψήφιο Διδάκτορα με ταυτόχρονη προσκόμιση κατάλληλων δικαιολογητικών. Η Συνέλευση αποφασίζει μετά από εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Τα προσφερόμενα μαθήματα διδακτορικού επιπέδου, τα οποία θέτουν τις βάσεις για θεωρητική και εφαρμοσμένη έρευνα υψηλού επιπέδου, από την οποία δύναται να προκύπτουν δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά κύρους, μπορεί να επιλέγουν από τους υποψηφίους διδάκτορες καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, και είναι τα ακόλουθα:

ΤΟΜΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
MM11	1 ^ο χειμερινό	Κεραμικά Σύνθετα Υλικά	3	5
MM12		Ενεργειακά Θεωρήματα στη Θεωρία της Ελαστικότητας	3	5
MM13		Δομική Ακεραιότητα	3	5
MM14		Δυναμική Κατασκευών – Ειδικά Θέματα Πεπερασμένων και Συνοριακών Στοιχείων	3	5
MM16		Ιστοτεχνολογικά Βιοϋλικά	3	5
MM17		Προηγμένος Προγραμματισμός Η/Υ	3	5
MM21	2 ^ο	Τεχνολογία Προηγμένων Υλικών	3	5

MM22	εαρινό	Προηγμένες Μέθοδοι Αντοχής Υλικών και Ανάλυσης Κατασκευών	3	5
MM23		Προηγμένη Μηχανική Συνθέτων Πολυστρώτων Πλακών και Κατασκευών	3	5
MM24		Αναλυτικές και Πειραματικές Μέθοδοι Μη Καταστροφικού Ελέγχου Υλικών & Κατασκευών	3	5
MM25		Εμβιομηχανική Ανάλυση και Σχεδιασμός Τεχνητών Οργάνων	3	5
MM26		Υπολογιστική Μηχανική – Παράλληλα Υπολογιστικά Συστήματα	3	5
MM27		Εφαρμοσμένη Γραμμική και Μη-Γραμμική Βισκοελαστικότητα	3	5

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΜΚ12	1^ο χειμερινό	Ειδικά Κεφάλαια Ρομποτικής	3	5
ΜΚ13		Αναγνώριση & Εκτίμηση Στοχαστικών Συστημάτων	3	5
ΜΚ14		Ειδικά κεφάλαια Τριβολογίας	3	5
ΜΚ15		Προηγμένα Θέματα στις Παραγωγικές Διεργασίες	3	5
ΜΚ21	2^ο εαρινό	Ειδικά Κεφάλαια Σχεδιασμού Μηχανών	3	5
ΜΚ22		Σχεδιασμός Οχημάτων	3	5
ΜΚ23		Εφαρμογές της Τεχνητής και Υπολογιστικής Νοημοσύνης στο Σχεδιασμό	3	5
ΜΚ24		Προηγμένα Θέματα στις Εργαλειομηχανές και τον Αυτοματισμό	3	5
ΜΚ25		Προηγμένα Θέματα στα Συστήματα Παραγωγής	3	5

ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΜΔ11	1^ο χειμερινό	Ειδικά Κεφάλαια Επιχειρησιακής Έρευνας	3	5
ΜΔ12		Διοίκηση Καινοτομίας και Τεχνολογίας	3	5
ΜΔ14		Τεχνολογίες Υποστήριξης Συνεργασίας	3	5
ΜΔ21	2^ο εαρινό	Συστημική Θεωρία και Πρακτική	3	5
ΜΔ22		Ανάλυση Δεδομένων	3	5
ΜΔ24		Ποιότητα και Περιβάλλον	3	5

ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΜΕ11	1 ^ο χειμερινό	Ανώτερη Θερμοδυναμική	3	5
ΜΕ12		Υπολογιστικές Μέθοδοι σε Ενεργειακά Προβλήματα	3	5
ΜΕ13		Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	3	5
ΜΕ14		Θόρυβος και Προστασία του Περιβάλλοντος	3	5
ΜΕ21	2 ^ο εαρινό	Ανώτερη Μηχανική των Ρευστών	3	5
ΜΕ22		Ανώτερη Υπολογιστική Ρευστοδυναμική	3	5
ΜΕ23		Τυρβώδη Ρευστοθερμικά Φαινόμενα και Καύση	3	5
ΜΕ24		Πολυφασικές Ροές	3	5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΜΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ	
Τίτλος μαθήματος	Περιεχόμενο Μαθήματος
MM11-Κεραμικά Σύνθετα Υλικά	Κεραμικά υλικά ως μήτρες του σύνθετου υλικού, Κεραμικές Ενισχύσεις-ίνες, Μέθοδοι κατασκευής των Κεραμικών Σύνθετων Υλικών, Διεπιφάνεια και ενδιάμεση φάση, Μικρομηχανική (ελαστικές, θερμικές και φυσικές ιδιότητες), Μηχανική Συμπεριφορά (Μεταφορά Φορτίου: μονοτονική, κυκλική και ερπυσμός), Θερμικές Τάσεις, Μηχανική διεπιφανειών και αντίσταση στη διάδοση ρωγμής/βλάβης, Μακρομηχανική, Εφαρμογές κεραμικών σύνθετων ουσιών.
MM12-Ενεργειακά Θεωρήματα στη Θεωρία της Ελαστικότητας	Στοιχειώδεις έννοιες τανυστικού λογισμού, Τάσεις, Παραμορφώσεις, Σχέσεις Τάσεων-παραμορφώσεων, Προβλήματα συνοριακών τιμών στην γραμμική θεωρία ελαστικότητας, Διατύπωση και Επίλυση ελαστικού επιπέδου προβλήματος.
MM13-Δομική Ακεραιότητα	Βασικές φιλοσοφίες σχεδιασμού δομικών εξαρτημάτων, έννοια δομικής ακεραιότητας. Βασικές αρχές θραυστομηχανικής, Φαινόμενα θραύσης. Η έννοια του κρίσιμου συντελεστή έντασης τάσεων. Πειραματικές τεχνικές προσδιορισμού του κρίσιμου συντελεστή έντασης τάσεων. Βασικές μέθοδοι μη καταστροφικού ελέγχου. Εφαρμογές δομικής ακεραιότητας σε αεροναυπηγικές δομές, το πρόβλημα του γηράσκοντος αεροσκάφους. Αριθμητικές

	πειραματικές μέθοδοι στη δομική ακεραιότητα των κατασκευών.
MM14-Δυναμική Κατασκευών – Ειδικά Θέματα Πεπερασμένων και Συνοριακών Στοιχείων	Εισαγωγή στην δυναμική συμπεριφορά κατασκευών. Δυναμικά συστήματα συνεχούς μέσου, εξισώσεις κίνησης, μέθοδοι ανάλυσης. Μέθοδος συνοριακών στοιχείων. Διακριτοποίηση εξισώσεων κίνησης. Μέθοδοι υπολογισμού ιδιοτιμών-ιδιομορφών. Μέθοδοι ανάλυσης με υπέρθεση ιδιομορφών. Πρακτικά Προβλήματα και Πειραματικός Δυναμικός Χαρακτηρισμός.
MM16-Ιστοτεχνολογικά Βιοϋλικά	Κάλυψη μηχανικών και βιολογικών ιδιοτήτων των συνθετικών και φυσικών βιοϋλικών, αρχές της ιστομηχανικής και τεχνικές δημιουργίας ικριωμάτων.
MM17-Προηγμένος Προγραμματισμός Η/Υ	Προγραμματισμός για Παραθυρικά Περιβάλλοντα. Προηγμένα Υπολογιστικά Περιβάλλοντα και Συστήματα. Παραλληλισμός Προγραμμάτων & Δεδομένων, Προγραμματισμός Διαχείρισης Δεδομένων σε Μνήμη, Δίσκο, Επικοινωνία (Αλγόριθμοι Προγραμματισμού). Αριθμητικά συστήματα κινητής υποδιαστολής, Ευστάθεια, Ακρίβεια. Τεχνικές και Αλγόριθμοι ανάκτησης και διαχείρισης επιστημονικών Δεδομένων.
MM21-Τεχνολογία Προηγμένων Υλικών	Κατηγορίες προηγμένων υλικών, τεχνολογίες παραγωγής, μηχανική συμπεριφορά και εφαρμογές: μεταλλικά υλικά, ειδικά κράματα, προηγμένοι χάλυβες, πολυμερή υλικά, σύνθετα υλικά, νανοϋλικά, υλικά πολλαπλών λειτουργιών, υλικά τύπου sandwich, κυψελωτά υλικά, κρίσιμα για το περιβάλλον υλικά.
MM22-Προηγμένες Μέθοδοι Αντοχής Υλικών και Ανάλυσης Κατασκευών	Βασικές αρχές μηχανικής παραμορφώσιμου σώματος, Γενικευμένη Εντατική Κατάσταση, Ενεργειακά Θεωρήματα, Ελαστοπλαστική-πλαστική ανάλυση, Θερμικές τάσεις και παραμορφώσεις, Ανάλυση τάσεων πλακών και κελυφών, Ανάλυση συνδέσμων, Ανάλυση λεπτότοιχων φορέων, Ανάλυση ελαστικής ευστάθειας δοκών και επιφανειακών φορέων, Μοντελοποίηση υλικών και κατασκευών συνδυάζοντας διαφορετικές κλίμακες ανάλυσης.
MM23-Προηγμένη Μηχανική Συνθέτων Πολύστρωτων Πλακών και Κατασκευών	Εισαγωγή στην Μηχανική και Ανάλυση Σύνθετων Πολύστρωτων Πλακών και Κατασκευών. Βασικές κλίμακες ανάλυσης. Κινηματικές υποθέσεις και μοντέλα λεπτών πολύστρωτων πλακών, βασικά χαρακτηριστικά. Αναλυτικά μοντέλα στατικής φόρτισης. Διαστρωματικές τάσεις σε πολύστρωτες δομές. Πολυπλοκότητα και ανάλυση τασικού πεδίου σε ελεύθερα άκρα. Διατύπωση μοντέλων πεπερασμένων στοιχείων. Cohesive laws σε ενδοεπιφάνειες. Μη-γραμμικά μοντέλα ανάλυσης με πρόβλεψη βλάβης και προοδευτική αστοχία.
MM24-Αναλυτικές και Πειραματικές Μέθοδοι Μη Καταστροφικού Ελέγχου Υλικών & Κατασκευών	Εισαγωγικά στοιχεία, μη καταστροφικές δοκιμές, μέθοδος υπερήχων, μέθοδος Ακουστικής Εκπομπής, φαινόμενο κυματικής διάδοσης και σκέδαση κυματικών πεδίων. Κυματική Εξίσωση, αρμονική χρονική εξάρτηση, Fourier, επίπεδο κύμα. Ελαστικά κύματα, αποσύνθεση Helmholtz, προσδιορισμός φασικών ταχυτήτων και διανυσμάτων πόλωσης. Σκέδαση κυμάτων από κλειστούς σκεδαστές, χαρακτηριστικά μεγέθη της θεωρίας σκέδασης, πλάτος

	σκέδασης, ενεργός διατομή σκέδασης και απορρόφησης. Επιφανειακά κύματα.
MM25-Εμβιομηχανική Ανάλυση και Σχεδιασμός Τεχνητών Οργάνων	Βασικές γνώσεις, απαραίτητες για την κατανόηση της τεχνολογίας και του σχεδιασμού των τεχνητών οργάνων, με έμφαση στη ρεολογία του αίματος, ηλεκτρομηχανική, βιοσυμβατότητα και επιλογή υλικών.
MM26-Υπολογιστική Μηχανική – Παράλληλα Υπολογιστικά Συστήματα	Μέθοδοι και Αλγόριθμοι Υπολογιστικής Μηχανικής, Προγραμματισμός σε Προηγμένα Υπολογιστικά Συστήματα. Παραλληλισμός Προγραμμάτων & Δεδομένων, Πλέγματα. Πολλαπλότητα σε Συστήματα, Επεξεργαστές, Πυρήνες. Χρήση Προηγμένων Επεξεργαστών, Υπολογιστών & Υπολογιστικών Συστημάτων στην Μηχανική και στην Ανάλυση Κατασκευών. Επιστημονικός Υπολογισμός και Υπολογιστική Μηχανική. Αρχές Σχεδιασμού Αλγορίθμων για Βέλτιστη Εκμετάλλευση Πολυεπεξεργαστικών Συστημάτων. Αριθμητική Ανάλυση σε Προηγμένα Υπολογιστικά Συστήματα.
MM27-Εφαρμοσμένη Γραμμική και Μη-Γραμμική Βισκοελαστικότητα	Ανάλυση της Τάσης και της Παραμόρφωσης, Χαρακτηριστικά, Εφαρμογές και Ιδιότητες των Πολυμερών, Επίδραση του χρόνου και της θερμοκρασίας στα πολυμερή, Στοιχεία Βισκοελαστικής Τασικής Ανάλυσης Ράβδων και Δοκών, Βισκοελαστική ανάλυση τάσεων σε δύο και τρεις διαστάσεις, Μη – Γραμμική Βισκοελαστικότητα, Μηχανισμοί αστοχίας και μοντέλα πρόβλεψης.
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	
Τίτλος μαθήματος	Περιεχόμενο Μαθήματος
MK12-Ειδικά Κεφάλαια Ρομποτικής	Κινηματική και δυναμική ανάλυση ρομποτικών βραχιόνων. Υπολογιστική πολυπλοκότητα των μεθόδων. Προσομοίωση με την χρήση H/Y. Προγραμματισμός τροχιάς αυτόνομων ρομπότ. Εφαρμογές γενετικών αλγορίθμων. Εφαρμογές υπολογιστικής νοημοσύνης σε ρομπότ. Προσαρμοστικός έλεγχος. Εφαρμογές σε συστήματα συναρμολόγησης. Μηχανοτρονικός σχεδιασμός ρομποτικών συστημάτων. Μελλοντικές εφαρμογές της ρομποτικής
MK13-Αναγνώριση & Εκτίμηση Στοχαστικών Συστημάτων	Θεωρία και πρακτική εφαρμογή της μοντελοποίησης και ανάλυσης στοχαστικών σημάτων και συστημάτων. Μαθηματικά μοντέλα από μετρούμενα σήματα. Ανασκόπηση βασικών εννοιών στοχαστικών σημάτων και συστημάτων. Στοχαστικά μοντέλα συναρτήσεων μεταφοράς. Πειραματικός σχεδιασμός. Μέθοδοι αναγνώρισης δομής μοντέλων. Παραδείγματα πρακτικών εφαρμογών του μηχανολόγου και αεροναυπηγού μηχανικού μέσω MATLAB.
MK14-Ειδικά Κεφάλαια Τριβολογίας	Τριβή. Μέτρηση τριβής και τραχύτητας επιφανειών. Εισαγωγή στη φθορά. Μηχανισμοί φθοράς. Λιπαντικά – λίπανση.Οριακή Λίπανση. Υδροδυναμική λίπανση. Μηχανική της επαφής. Θεωρία Hertz. Σχεδιασμός έξυπνων εδράνων. Εργαστήριο: μέτρηση τριβής σε έδρανα ολίσθησης. Σχεδιασμός των ελατηρίων εμβόλου σε Μηχανές Εσωτερικής Καύσης. Έλεγχος προόδου στις εργασίες εξαμήνου. Εργαστήριο μέτρηση τριβής σε Ελατήρια. Τριβή και θερμοκρασία. Νάνο και Μίκρο-τριβολογίας.

<p>MK15-Προηγμένα Θέματα στις Παραγωγικές Διεργασίες</p>	<p>Παραγωγικές διεργασίες κόστος, χρόνος, ευελιξία και ποιότητα. Διεργασίες χύτευσης, διαμόρφωσης, αφαίρεσης υλικού και σύνδεσης. Αναλυτική, αριθμητική και εμπειρική μοντελοποίηση των διεργασιών. Βιομηχανικές εφαρμογές. Μη συμβατικές μέθοδοι διεργασίας: Νάνο διεργασίες (nanomanufacturing processes), διεργασίες ακρίβειας μικρού (micro-processing), κατεργασίες κοπής, χάραξης και συγκόλλησης με χρήση ακτίνας Laser, Ηλεκτροδιάβρωση (EDM) και Προσθετικές Μέθοδοι Κατασκευής (Additive Manufacturing). Σχεδιασμός του προϊόντος και του συστήματος παραγωγής με βάση τις διεργασίες παραγωγής.</p>
<p>MK21-Ειδικά Κεφάλαια Σχεδιασμού Μηχανών</p>	<p>Βασικές αρχές σχεδιασμού περιστρεφόμενων συστημάτων. Θεωρίες δοκού Euler και Bernoulli. Το πρόβλημα των ιδιοτιμών. Κρίσιμες ταχύτητες. Εξαναγκασμένη ταλάντωση. Το φαινόμενο του γυροσκοπίου. Μοντελοποίηση περιστρεφόμενων συστημάτων με πεπερασμένα στοιχεία. Ευστάθεια περιστρεφόμενων συστημάτων. Ζυγοστάθμιση. Θεωρία και μοντελοποίηση περιστρεφόμενων συστήματα αξόνων –εδράνων. Εφαρμογές σε βιομηχανικά και άλλα περιστρεφόμενα συστήματα.</p>
<p>MK22-Σχεδιασμός Οχημάτων</p>	<p>Αυτοκινούμενο όχημα, Ιστορική εξέλιξη της μορφής και της τεχνολογίας. Σχεδιαστικές τάσεις και σχολές. Πλαίσια και αμαξώματα οχημάτων, Κανονισμοί OHE-EE- SAE-DIN. Σχεδιασμός και ολοκληρωμένη παραγωγή με υπολογιστές. Σχεδιασμός για συντήρηση, επισκευή και ανακυκλωσιμότητα. Υπολογισμός μονάδας ισχύος αυτοκινήτου, επιλογή, και αξιολόγηση. Κινητήρες OTTO, DIESEL και WANKEL. Έλεγχος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Αναρτήσεις, τύποι αναρτήσεων οχημάτων. Ελαστικά, δυνάμεις και ροπές, αντίσταση κύλισης των ελαστικών. Λειτουργικές ιδιότητες των ελαστικών, θόρυβος, συμπεριφορά των ελαστικών σε υγρές επιφάνειες.</p>
<p>MK23-Εφαρμογές της Τεχνητής και Υπολογιστικής Νοημοσύνης στο Σχεδιασμό</p>	<p>Μηχανολογικός σχεδιασμός: Σημασία - Σχεδιαστικές τεχνικές και μέθοδοι - Σχεδιαστικές φάσεις - Παράλληλος και συνεργατικός σχεδιασμός - Σχεδιασμός και σχεδιαστής - Τεχνητή και υπολογιστική νοημοσύνη: Αλγόριθμοι έρευνας - Μέθοδοι αναπαράστασης της γνώσης - Τεχνητά νευρωνικά δίκτυα – μηχανική μάθηση - Εξελικτικοί αλγόριθμοι – Σχεδιαστικά συστήματα βασιζόμενα στη γνώση - Ασαφής λογική και συνεργατικός σχεδιασμός - Βελτιστοποίηση με γενετικούς αλγόριθμους - Τεχνητά νευρωνικά δίκτυα και σχεδιαστική μάθηση - Εφαρμογές - Σχεδιαστικά προγράμματα και περιβάλλοντα.</p>
<p>MK24-Προηγμένα Θέματα στις Εργαλειομηχανές και τον Αυτοματισμό</p>	<p>Αριθμητικός έλεγχος εργαλειομηχανών, Εφαρμογές του CNC στη Βιομηχανία, Παραγωγή με την χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, Έλεγχος Διεργασιών και Αυτοματισμός, Αισθητήρες στην Παραγωγή, Προγραμματιζόμενοι Λογικοί Ελεγκτές στα Συστήματα Παραγωγής, Προσαρμοστικός Έλεγχος Εργαλειομηχανών και Συστημάτων Παραγωγής, Ρομποτική σε Συστήματα Παραγωγής. Ευέλικτα συστήματα παραγωγής.</p>

ΜΚ25-Προηγμένα Θέματα στα Συστήματα Παραγωγής	Τεχνολογικός Προγραμματισμός Παραγωγής με Ηλεκτρονικό Υπολογιστή. Ψηφιακή προσομοίωση στον σχεδιασμό των συστημάτων παραγωγής. Σχεδιασμός και συναρμολόγηση με την χρήση τεχνικών εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας. Προηγμένες μέθοδοι και εργαλεία για τον Προγραμματισμό και τον Έλεγχο των συστημάτων και των δικτύων παραγωγής. Πολυκριτηριακά Συστήματα Λήψης Αποφάσεων για την λειτουργία των συστημάτων παραγωγής. Σχεδιασμός δικτύων και συστημάτων παραγωγής για την παραγωγή εξατομικευμένων προϊόντων.
ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	
Τίτλος μαθήματος	Περιεχόμενο Μαθήματος
ΜΔ11-Ειδικά Κεφάλαια Επιχειρησιακής Έρευνας	Γραμμικός Προγραμματισμός (Μορφοποίηση Προβλημάτων, Μεθοδολογία Επίλυσης, Επίλυση με τη βοήθεια ΗΥ), Δυϊκό Πρόβλημα, Ανάλυση Ευαισθησίας - Οικονομική Ερμηνεία Αποτελεσμάτων, Ακέραιος Προγραμματισμός (Μορφοποίηση Προβλημάτων, Μεθοδολογία Επίλυσης, Χαρακτηριστικά Προβλήματα Ακέραιου Προγραμματισμού), Στοιχεία από τη Θεωρία Αποφάσεων, Πολυκριτηριακή Ανάλυση
ΜΔ12-Διοίκηση Καινοτομίας και Τεχνολογίας	Τεχνολογική καινοτομία και καινοτόμος επιχείρηση – Η διαδικασία καινοτομίας – Οργανωσιακή καινοτομία – Μετρήσεις καινοτομίας - Συστήματα καινοτομίας –Εθνικά Συστήματα Καινοτομίας – Περιφερειακά Συστήματα Καινοτομίας – Κλαδικά Συστήματα Καινοτομίας - Καινοτομία και χρηματοδοτικοί θεσμοί – Καινοτομία και προστασία πνευματικών δικαιωμάτων – Κοινωνικο-τεχνικές μεταβάσεις – Διαχείριση μεταβάσεων στη βιωσιμότητα – Διοίκηση στρατηγικού θύλακα.
ΜΔ14-Τεχνολογίες Υποστήριξης Συνεργασίας	Εμπίπτει στα πλαίσια της επιστημονικής περιοχής που είναι γνωστή ως «Συνεργασία Υποστηριζόμενη από Υπολογιστή» (Computer-Supported Cooperative Work - CSCW). Στόχοι του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με σύγχρονες τεχνολογίες και πρακτικές συνεργασίας, και η ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με την αποτελεσματική εφαρμογή και αξιοποίηση των τεχνολογιών αυτών σε σύγχρονα επιχειρηματικά και οργανωσιακά περιβάλλοντα.
ΜΔ21-Συστημική Θεωρία και Πρακτική	Είδη προβλημάτων, ανάλυση και παρεμβάσεις – Συστημική σκέψη – Τυπολογίες συστημάτων και συστημικές μεθοδολογίες – Γενική θεωρία συστημάτων – Συστημικά πρότυπα και μοντελοποίηση – Συστημική Δυναμική – Μεθοδολογία Μαλακών Συστημάτων - Ολική Συστημική Παρέμβαση – Πολύ-μεθοδολογία – Αυτοποίηση και προηγμένα θέματα της συστημικής θεωρίας.
ΜΔ22-Ανάλυση Δεδομένων	Εισαγωγή δεδομένων, διαμόρφωση και επιλογή δεδομένων, περιγραφική στατιστική, γραφήματα, διαστήματα εμπιστοσύνης, παραμετρικοί και μη παραμετρικοί έλεγχοι υποθέσεων, Ανάλυση παλινδρόμησης, Ανάλυση διασποράς, Γενικευμένα γραμμικά μοντέλα, Ανάλυση κυρίων συνιστωσών (Principal Components Analysis), Παραγοντική

	Ανάλυση (Factor Analysis), Ανάλυση κατά Συστάδες (Cluster Analysis), Εισαγωγή στις χρονολογικές σειρές, Εισαγωγή στο SPSS, Εισαγωγή στη χρήση του Syntax Editor του SPSS, Εισαγωγή στη στατιστική γλώσσα προγραμματισμού R.
ΜΔ24-Ποιότητα και Περιβάλλον	Διοίκηση Ποιότητας: Αρχές & Θεωρητικές Προσεγγίσεις – Διοίκηση Ολικής Ποιότητας – Τεχνικές & Εργαλεία – Στατιστικός Έλεγχος Ποιότητας – Πιστοποίηση & Διαπίστευση - Συστήματα & Πρότυπα Διασφάλισης Ποιότητας – Ποιότητα Συμβατικών & Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών. Διαχείριση Περιβάλλοντος: Βιωσιμότητα & Κυκλική Οικονομία - Βιομηχανική Οικολογία – Βιο-οικονομία - Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Προϊόντων & Υπηρεσιών – Διαχείριση Φυσικών Πόρων & Αποβλήτων - Μέτρηση Περιβαλλοντικής Απόδοσης - Ανάλυση Κύκλου Ζωής – Οικο-καινοτομίες.
ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	
Τίτλος μαθήματος	Περιεχόμενο Μαθήματος
ME11-Ανώτερη Θερμοδυναμική	Ανασκόπηση μακροσκοπικής Θερμοδυναμικής και των παραμέτρων του Θερμοδυναμικού συστήματος. Πρώτος & Δεύτερος νόμος και εφαρμογές αυτών. Θερμοχημεία και δυναμική των χημικών αντιδράσεων. Χημική διαθεσιμότητα. Στοιχεία στατιστικής θερμοδυναμικής. Στοιχεία της θερμοδυναμικής των μη αντιστρεπτών διεργασιών.
ME12-Υπολογιστικές Μέθοδοι σε Ενεργειακά Προβλήματα	Ταξινόμηση των μερικών διαφορικών εξισώσεων. Μέθοδος πεπερασμένων διαφορών. Λύση της εξίσωσης Laplace με πεπερασμένες διαφορές. Επαναληπτικές μέθοδοι λύσης. Παραβολικές Μερικές Διαφορικές Εξισώσεις. Μέθοδος πεπερασμένων Όγκων. Πλέγμα πεπερασμένων όγκων. Επιφανειακά Ολοκληρώματα και Ολοκληρώματα Όγκου.
ME13-Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	Μορφές και φύση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Ηλιακή Ενέργεια, Θερμικά συστήματα, Φωτοβολταϊκά συστήματα. Αιολική Ενέργεια, Ανεμοκινητήρες – Ανεμογεννήτριες. Γεωθερμική Ενέργεια, Υψηλής & χαμηλής ενθαλπίας, Αβαθής γεωθερμία για θέρμανση & ψύξη. Υδραυλική Ενέργεια, Μικρές υδροηλεκτρικές μονάδες. Συνδυασμός αντλιών θερμότητας & ΑΠΕ. Ανάλυση μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οικονομική ανάλυση τεχνολογιών καθαρής ενέργειας. Θέματα εφαρμογών με ελεύθερα λογισμικά υπολογισμού συστημάτων ΑΠΕ.
ME14-Θόρυβος και Προστασία του Περιβάλλοντος	Δείκτες μέτρησης, ποιότητας, καταληπτότητας, και ενόχλησης θορύβου. Επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον. Οδικός θόρυβος (ειδικά χαρακτηριστικά, μοντελοποίηση, μέθοδοι καταστολής, νομοθεσία). Σιδηροδρομικός θόρυβος. Αεροπορικός θόρυβος.
ME21-Ανώτερη Μηχανική των Ρευστών	Δυναμική ή Ιδεώδης Ροή. Κυβερνώσες Εξισώσεις Πραγματικής Ροής. Δυναμικοί Στρόβιλοι. Στρωτό Οριακό Στρώμα. Τυρβώδες Οριακό στρώμα. Αποκόλληση του Οριακού Στρώματος. Ροή Γύρω από Βυθισμένα Σώματα.

<p>ME22-Ανώτερη Υπολογιστική Ρευστοδυναμική</p>	<p>Εξισώσεις ροής στην Ρευστομηχανική. Αδιαστατοποίηση των εξισώσεων. Χωρική διακριτοποίηση με την μέθοδο των Πεπερασμένων Όγκων. Διακριτοποίηση του χρόνου. Ανάλυση ευστάθειας αριθμητικών σχημάτων. Οριακές Συνθήκες. Μέθοδοι κατασκευής υπολογιστικών πλεγμάτων.</p>
<p>ME23-Τυρβώδη Ρευστοθερμικά Φαινόμενα και Καύση</p>	<p>Ο ρόλος των τυρβωδών ρευστοθερμοχημικών διεργασιών στην ανάλυση των Ενεργειακών συστημάτων και στην βιομηχανική παραγωγή. Πειραματικές τεχνικές για τυρβώδεις ροές, ανάλυση σημάτων, υπολογισμός αβεβαιοτήτων. Υπολογιστική προσομοίωση και μοντελοποίηση τυρβωδών ροών. Θερμοδυναμικά και θερμοχημικά στοιχεία ροών με καύση. Φαινόμενα καύσης και φωτιάς, τύποι φλογών, διαχωρισμός χαρακτηριστικών. Εξισώσεις διατήρησης και καταστατικές σε συστήματα με καύση. Τυρβώδεις ρευστοθερμοχημικές διεργασίες. Υπολογιστικές μέθοδοι επίλυσης προβλημάτων τυρβώδους καύσης.</p>
<p>ME24-Πολυφασικές Ροές</p>	<p>Γενική Θεώρηση Πολυφασικών Ροών. Πνευματική Μεταφορά Στερεών. Διφασικές Ροές Υγρών-Αερίων. Υδροπνευματική αντλία. Ροή σε Πορώδη Μέσα. Υπολογιστική Μοντελοποίηση Πολυφασικών Ροών. Μετρήσεις Πολυφασικών Ροών</p>

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις και Δικαιώματα των Υποψηφίων Διδασκτόρων

10.1. Οι Διδακτορικές Σπουδές προσφέρονται δωρεάν.

10.2. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- α) υποβάλλουν εγγράφως ετήσιο αναλυτικό υπόμνημα προόδου της διατριβής τους μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους και παρουσιάζουν την πρόοδο αυτής σε ετήσια βάση προς τη τριμελή συμβουλευτική επιτροπή.
- β) Συνεργάζονται με τον επιβλέποντα και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής για την υποστήριξη της εκπόνησης της διατριβής τους.
- γ) Παρέχουν επικουρικό διδακτικό έργο σύμφωνα με τις ανάγκες των προγραμμάτων πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος, κατόπιν υπόδειξης του επιβλέποντος.
- δ) Οφείλουν να έχουν ως κύρια επιστημονική απασχόληση τις διδακτορικές τους σπουδές.
- ε) πρέπει να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο.
- στ) Οφείλουν να συμμετέχουν ενεργά σε συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες του Τμήματος, καθώς και να συμβάλλουν στην διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων που έχει αναλάβει το Τμήμα.

ζ) Οφείλουν να επιδιώκουν ενεργή παρουσία στο διεθνές ακαδημαϊκό σύστημα και να αποβλέπουν στην αναγνώριση της έρευνας τους με δημοσιεύσεις σε περιοδικά (με σύστημα κριτών), καθώς και με ανακοινώσεις σε συνέδρια.

η) Οφείλουν να εκδίδουν υποχρεωτικά ακαδημαϊκή ταυτότητα μέσω της Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας Απόκτησης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

θ) Για την ολοκλήρωση της Διδακτορικής Διατριβής οι υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνται στη συγγραφή τουλάχιστον δύο (2) επιστημονικών εργασιών σε περιοδικά υψηλής ποιότητας, στην επιστημονική περιοχή του θέματος της Διδακτορικής Διατριβής, σε μία τουλάχιστον εκ των οποίων ως πρώτοι συγγραφείς, δημοσιευμένων ή αποδεχθέντων σε αναγνωρισμένα επιστημονικά περιοδικά.

ι) Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν κάθε άλλη υποχρέωση που ορίζεται από τον κανονισμό διδακτορικών σπουδών και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών Σπουδών.

10.3. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τα δικαιώματα των φοιτητών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και κάθε άλλο δικαίωμα που ορίζεται από τον κανονισμό διδακτορικών σπουδών.

10.4. Οι υποψήφιοι διδάκτορες δύνανται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του Α.Ε.Ι. και να λαμβάνουν υποτροφίες ή αμοιβές στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων / προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της διδακτορικής τους έρευνας.

10.5. Οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 83).

Άρθρο 11

Διαγραφή Υποψηφίων Διδακτόρων

Η διαγραφή υποψηφίου/ας διδάκτορα είναι δυνατή με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Μεταξύ των λόγων για τη διαγραφή περιλαμβάνονται και οι ακόλουθοι:

1. Χρήση ιδεών, μεθόδων και αποτελεσμάτων ή αντιγραφή μέρους εργασιών άλλων επιστημόνων χωρίς αναφορά σε αυτούς (να παρουσιάζει το κείμενο της Διδακτορικής Διατριβής εκτεταμένα σημεία λογοκλοπής).
2. Αξιόποινες πράξεις που έχουν τελεσιδικήσει του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα που εκθέτουν και ζημιώνουν το Πανεπιστήμιο ή το Τμήμα στο οποίο φιλοξενείται.
3. Υποψήφιος Διδάκτορας που δεν παρουσίασε και δεν υπέβαλλε και εγγράφως εκθέσεις προόδου της διατριβής του, ή δεν διεξήγαγε έρευνα για δύο τουλάχιστον συνεχόμενα εξάμηνα.
4. Ανεπαρκής επιστημονική πρόοδος του/της υποψήφιου διδάκτορα η οποία τεκμηριώνεται με δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς αρνητικές εκθέσεις προόδου της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής) ή σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/α διδάκτωρ δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις που του έχουν ανατεθεί από το Τμήμα.
5. Υποβολή αίτησης διαγραφής από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα.
6. Όταν έχει παρέλθει ο προβλεπόμενος μέγιστος χρόνος εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος, οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται σε φοιτητή, αναφέρονται στο άρθρο 198 του ν. 4957/2022, όπως ισχύει.

Υποψήφιος Διδάκτορας ο οποίος έχει διαγραφεί από το πρόγραμμα για τους ανωτέρω α.α. 1 και 2 λόγους του παρόντος άρθρου, δεν έχει το δικαίωμα να είναι εκ νέου υποψήφιος του ίδιου προγράμματος στο Τμήμα.

Άρθρο 12

Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας – Ακαδημαϊκή Δεοντολογία - Λογοκλοπή

12.1. Τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας της Διδακτορικής Διατριβής ανήκουν σε αυτούς που συνέβαλαν στην εκπόνηση της. Όλο το υλικό που έχει παραχθεί στο πλαίσιο της Διδακτορικής Διατριβής, είτε αφορά δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας (όπως ενδεικτικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, σχέδια και μοντέλα), είτε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί (ολόκληρο ή μέρος του) χωρίς την έγγραφη άδεια του συγγραφέα, του Επιβλέποντα, και όσων έχουν αποδεδειγμένα συμβάλει σε αυτά. Τα φυσικά αυτά πρόσωπα έχουν και τα πνευματικά δικαιώματα στη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της Διδακτορικής Διατριβής σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια, με παράλληλη τήρηση τυχόν άλλων συμφωνιών εμπιστευτικότητας που έχουν συναφθεί από τον επιβλέποντα ή/και τον υποψήφιο διδάκτορα και αφορούν στα περιεχόμενα της διατριβής.

12.2. Η Διδακτορική Διατριβή διέπεται από κανόνες της Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

12.3. Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας υποχρεούται να αναφέρει με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης – δημοσιευμένης ή μη – χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/της. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει, προφορικός ή γραπτώς, τις απόψεις του επί του θέματος.

12.4. Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από υποψήφιο/α διδάκτορα κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.

12.5. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί λογοκλοπή μετά τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος, ο τίτλος που έχει απονεμηθεί ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 13

Υποστήριξη και αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής

13.1. Μετά από την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την υποβολή του τελευταίου υπομνήματος σχετικά με την πρόοδο αυτής προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει αίτημα δημόσιας υποστήριξης αυτής.

13.2. Μετά από έγγραφη θετική εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής προς τη Συνέλευση του Τμήματος, η Συνέλευση ορίζει, με απόφασή της, επταμελή εξεταστική επιτροπή για την κρίση και την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής. Ως μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής ορίζονται υποχρεωτικά τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και τέσσερα (4) ακόμη μέλη, τα οποία ανήκουν στις κατηγορίες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 94 του ν.4957/2022 και έχουν ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με την εκπονηθείσα διδακτορική διατριβή. Κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη

Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού που ανήκουν στο Α.Ε.Ι. στο οποίο εκπονείται η διδακτορική διατριβή.

13.3. Αν δεν κατατεθεί η εισήγηση της παρ. 13.2 προς τη Συνέλευση του Τμήματος ή αν αυτή είναι αρνητική, η διαδικασία δύναται να συνεχιστεί κατόπιν αίτησης του υποψηφίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

13.4. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία υποβάλει ερωτήσεις προς τον υποψήφιο. Η συνεδρίαση για τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση μέσων τηλεδιάσκεψης, εφόσον δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Μετά από την ολοκλήρωση της υποστήριξης της διατριβής, η επταμελής εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, αξιολογεί τη διδακτορική διατριβή ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση τα κριτήρια αυτά, εγκρίνει ή απορρίπτει την απονομή του διδακτορικού διπλώματος. Για την απονομή του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η σύμφωνη γνώμη και η θετική αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη.

Η επταμελής εξεταστική επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον/την υποψήφιο/α βελτιώσεις στο κείμενο της διατριβής, εφόσον το κρίνει απαραίτητο για την πληρότητα και την αρτιότητα της διδακτορικής διατριβής.

13.5. Η επταμελής εξεταστική επιτροπή τηρεί πρακτικά, στα οποία περιέχονται οι γνώμες όλων των μελών της σχετικά με την πρωτοτυπία και συμβολή της διατριβής, η αιτιολογημένη θετική ή αρνητική ψήφος κάθε μέλους και η τελική απόφαση της εξεταστικής επιτροπής. Το πρακτικό υπογράφεται από όλα τα συμμετέχοντα στη διαδικασία της αξιολόγησης της διατριβής μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής και διαβιβάζεται δια της Γραμματείας, στη Συνέλευση του Τμήματος. Η επίσημη αναγόρευση του/της υποψηφίου/ας σε διδάκτορα γίνεται από την Συνέλευση του Τμήματος με βάση το πρακτικό της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

13.6. Η διδακτορική διατριβή αξιολογείται ως επιτυχής ή ως ανεπιτυχής.

Άρθρο 14

Αναγόρευση Διδακτόρων

14.1. Για την αναγόρευσή σε Διδάκτορα, ο υποψήφιος υποχρεούται να υποβάλει στη Γραμματεία του Τμήματος τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος 1.

14.2. Η Συνέλευση του Τμήματος αναγορεύει τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα σε δημόσια Συνεδρίαση του Τμήματος. Ο/η Πρόεδρος του Τμήματος θέτει υπόψη του Σώματος το πρακτικό που πιστοποιεί την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας και της προφορικής παρουσίασης και αξιολόγησης της Διδακτορικής Διατριβής, και ακολουθεί η αναγόρευση του/της υποψηφίου/ας σε Διδάκτορα του Τμήματος.

14.3. Η τελετή ορκωμοσίας και καθομολόγησης, καθώς και ο τύπος του Διδακτορικού Διπλώματος του/της διδάκτορος ακολουθεί τα Πρότυπα σχετικών Αποφάσεων της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών.

14.4. Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας, πριν από την αναγόρευση και καθομολόγησή του/της από τη Συνέλευση του Τμήματος, μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης επιτυχούς περάτωσης. Στον/στην διδάκτορα χορηγείται αντίγραφο Διδακτορικού Διπλώματος. Το Διδακτορικό Δίπλωμα υπογράφεται από τον Πρόεδρο, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Γραμματέα του Τμήματος.

14.5. Στην περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο ο ΥΔ αδυνατεί να παραστεί στη συγκεκριμένη εκδήλωση, προσκαλείται από την Γραμματεία στην επόμενη εκδήλωση αναγόρευσης-καθομολόγησης-απονομής Διδακτορικού Διπλώματος.

14.6. Επιτρέπεται σε εξαιρετικές/επείγουσες/ανωτέρας βίας περιπτώσεις (π.χ. λόγοι υγείας, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, στρατιωτικές υποχρεώσεις), η καθομολόγηση με τρόπους πέραν της φυσικής παρουσίας, με μέσα εξ αποστάσεως.

Άρθρο 15

Συνεπίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής

15.1. Προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη διοργανώνονται από ένα Τμήμα Α.Ε.Ι. σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και με Ιδρύματα της αλλοδαπής. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177).

15.2. Θέματα που σχετίζονται με τη διαδικασία εκπόνησης της διατριβής, από την επιλογή του/της υποψηφίου διδάκτορα έως και την απονομή του διδακτορικού τίτλου, καθώς και η χορήγηση ενιαίου ή χωριστού τίτλου σε περίπτωση συνεργασίας μεταξύ Ιδρυμάτων, προβλέπονται στο οικείο Ειδικό Πρωτόκολλο/Μνημόνιο/Σύμβαση

Συνεργασίας που καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Τμήματα/Φορείς και εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων.

15.3. Το Τμήμα που ορίζεται ως έχον την οργανωτική και διοικητική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει όλες τις διαδικασίες σύμφωνα με τον Κανονισμό Διδακτορικών σπουδών του.

Άρθρο 16

Βιομηχανικά διδακτορικά

16.1. Υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών, σύμφωνα με το άρθρο 92 του ν.4957/2022 όπως ισχύει, δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία, που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

16.2. Η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία υποδεικνύει έναν (1) εκπρόσωπό της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής, που έχει ως καθήκον τη συμβουλευτική καθοδήγηση του υποψήφιου διδάκτορα. Ο εκπρόσωπος της επιχείρησης ή βιομηχανίας δύναται να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και στην επταμελή εξεταστική επιτροπή, εκφράζοντας τις απόψεις του.

16.3. Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Α.Ε.Ι., της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του υποψήφιου διδάκτορα, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών του εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., αν η έρευνα διεξάγεται εντός του Α.Ε.Ι., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

16.4. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ο υποψήφιος διδάκτορας δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και η καθοδήγηση από τον επιβλέποντα και εφαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και του εσωτερικού κανονισμού του προγράμματος σπουδών.

16.5. Οι υποψήφιοι διδάκτορες του παρόντος έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής Εκθέσεων Προόδου, που προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό του Α.Ε.Ι. και τον κανονισμό του προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

16.6. Επιχειρήσεις ή βιομηχανίες που εδρεύουν ή έχουν παράρτημα στην ημεδαπή δύναται να χρηματοδοτούν, εν μέρει ή εν όλω, την εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού. Η οικονομική διαχείριση της χρηματοδότησης πραγματοποιείται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Ε.Ι. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου/προγράμματος καθορίζεται με το πρωτόκολλο συνεργασίας της ανωτέρω παρ. 16.3.

16.7. Οι υποψήφιοι διδάκτορες που εκπονούν βιομηχανικά διδακτορικά, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, ασφαλίζονται για παροχές σε είδος και σε χρήμα στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-ΕΦΚΑ), εκτός αν είναι παράλληλα ασφαλισμένοι, άμεσα ή έμμεσα, για υγειονομική περίθαλψη σε φορέα ασφάλισης ασθενείας. Η υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη, οι οποίες υπολογίζονται επί του κατώτατου μισθού, βαρύνει τη συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία, εκτός εάν η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής χρηματοδοτείται μέσω της επιχείρησης ή της βιομηχανίας για την εκτέλεση έργου/προγράμματος μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), οπότε οι ασφαλιστικές εισφορές δύνανται να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του χρηματοδοτούμενου έργου/προγράμματος του Ε.Λ.Κ.Ε.

16.8. Η εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού σύμφωνα με το παρόν άρθρο δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και επιχειρήσεις ή βιομηχανίες, που εδρεύουν ή λειτουργούν παράρτημα στην ημεδαπή.

16.9. Ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθορίζονται στην ΚΥΑ 1569/21.3.2023 (ΦΕΚ 1827/22.3.2023 τ. Β').

Άρθρο 17

Ιστοσελίδα του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών έχει την ιστοσελίδα του στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ή και σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα κρίνει το Τμήμα. Η επίσημη ιστοσελίδα Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των υποψήφιων διδασκόντων.

Άρθρο 18

Μεταβατικές διατάξεις

18.1. Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα του Τμήματος και του Ιδρύματος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

18.2. Όσοι/ες υποψήφιοι/ες διδάκτορες του Τμήματος Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών έχουν υπερβεί την ανώτατη διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, υποχρεούνται άμεσα να προβούν στην ολοκλήρωσή της διατριβής εντός ενός έτους από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 19

Παραρτήματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Δικαιολογητικά για την αναγόρευση σε Διδάκτορα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών στο Πανεπιστήμιο Πατρών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Ετήσια έκθεση προόδου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Πρακτικό κρίσεως

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: Ο πρότυπος διδακτορικός τίτλος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Δικαιολογητικά για την αναγόρευση σε Διδάκτορα

- Αντίγραφα (7) Διδακτορικής Διατριβής στα μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Τα αντίγραφα δύνανται να είναι ηλεκτρονικά.
- α) Κατάθεση αντιγράφου της Διδακτορικής Διατριβής στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πατρών σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή
β) Υποβολή της Διδακτορικής Διατριβής στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πατρών (nemertes - μέσω Internet www.lis.upatras.gr) και προώθηση στη Γραμματεία του Τμήματος του απαντητικού μηνύματος υποβολής στον nemertes από τη Βιβλιοθήκη.
- Αντίγραφο Διδακτορικής Διατριβής σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στη Γραμματεία του Τμήματος
- Κατάθεση του Απογραφικού Δελτίου και της Διδακτορικής στο ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ στην ιστοσελίδα WWW.EKT.GR μετά από ενέργεια της Γραμματείας του Τμήματος.
- Κατάθεση φοιτητικής ταυτότητας (πάσο), βιβλιαρίου υγείας, κάρτας και κλειδιών στη Γραμματεία του Τμήματος, ρύθμιση εκκρεμοτήτων με υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης (Φοιτητική Εστία, Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας, Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διδακτορικών διατριβών στο Πανεπιστήμιο Πατρών

Κάθε τόμος με το κείμενο της εργασίας φέρει ευδιάκριτα στο πίσω μέρος της σελίδας τίτλου του τα ακόλουθα:

Πανεπιστήμιο Πατρών, [Τμήμα]

[Όνομα Συγγραφέα]

© [έτος] - Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

1. Ο/Η Υποψήφιος Διδάκτορας (ΥΔ) -μέσα από τη σχετική φόρμα κατάθεσης της εργασίας στο Ιδρυματικό Αποθετήριο Νημερτής- εκχωρεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης το μη αποκλειστικό δικαίωμα διάθεσής της μέσα από το διαδίκτυο για σκοπούς συστηματικής και πλήρους συλλογής της ερευνητικής παραγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών, καταγραφής, διαφάνειας και προαγωγής της έρευνας.

2. Κάθε ΥΔ που εκπονεί τη διπλωματική, μεταπτυχιακή εργασία του ή τη διδακτορική διατριβή του σε Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών, θεωρείται ότι έχει λάβει γνώση και αποδέχεται τα ακόλουθα:

- Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από τον/ην ίδιο/α, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο.
- Εάν η εργασία περιέχει υλικό, το οποίο δεν έχει παραχθεί από τον/ην ίδιο/α, αυτό πρέπει να είναι ευδιάκριτο και να αναφέρεται ρητώς εντός του κειμένου της εργασίας ως προϊόν εργασίας τρίτου, σημειώνοντας με παρομοίως σαφή τρόπο τα στοιχεία ταυτοποίησής του, ενώ παράλληλα βεβαιώνει πως στην περίπτωση χρήσης αυτούσιων γραφικών αναπαραστάσεων, εικόνων, γραφημάτων κ.λπ., έχει λάβει τη χωρίς περιορισμούς άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων για την συμπερίληψη και επακόλουθη δημοσίευση του υλικού αυτού.
- Ο/Η ΥΔ φέρει αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησε και τίθεται αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζει δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει, ούτε αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων.
- Η σύνταξη, κατάθεση και διάθεση της εργασίας δεν κωλύεται από οποιαδήποτε παραχώρηση των πνευματικών δικαιωμάτων του συγγραφέα σε τρίτους, π.χ. σε εκδότες μονογραφιών ή επιστημονικών περιοδικών, σε οποιοδήποτε διάστημα, πριν

ή μετά τη δημοσίευση της εργασίας, και πως ο συγγραφέας αναγνωρίζει ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν απεμπολεί τα δικαιώματα διάθεσης του περιεχομένου της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τα μέσα που το ίδιο επιλέγει.

- Για τους παραπάνω λόγους κατά την υποβολή της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής ο/η ΥΔ υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση και γνωρίζει τις συνέπειες του νόμου και των οριζομένων

στους Κανονισμούς Σπουδών του ΠΜΣ και του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και ότι η εργασία που καταθέτει με θέμα «.....» έχει εκπονηθεί με δική του ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον παρόντα Κανονισμό για τα πνευματικά δικαιώματα.

3. Οι εργασίες δημοσιεύονται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών. Η Συντονιστική Επιτροπή ενός ΜΠΣ ή η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να ζητήσει, μετά από επαρκώς τεκμηριωμένη αίτηση του Επιβλέποντος καθηγητή και του/της ΥΔ, την προσωρινή εξαίρεση της δημοσιοποίησης της εργασίας / διατριβής στο Ιδρυματικό Αποθετήριο, για σοβαρούς λόγους που σχετίζονται με την περαιτέρω πρόοδο και εξέλιξη της ερευνητικής δραστηριότητας, εάν θίγονται συμφέροντα του ιδίου ή άλλων φυσικών προσώπων, φορέων, εταιριών κ.λπ.

Η περίοδος εξαίρεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα έξι μήνες (36) μήνες, εφόσον δεν συντρέχουν άλλα νομικά κωλύματα. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της εργασίας γίνεται μετά την επιτυχή παρουσίασή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες

διατάξεις, και πριν την απονομή του τίτλου σπουδών, αλλά η διάθεσή της ρυθμίζεται από τη Βιβλιοθήκη ανάλογα με το σχετικό αίτημα.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΝΗΜΕΡΤΗ

Η κατάθεση της εργασίας στις δομές της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ), σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης (Συνεδρίαση Συγκλήτου 382/20.04.05, αναθεώρηση 59/04.06.15), είναι υποχρεωτική για τους για τους Υποψήφιους Διδάκτορες σε ηλεκτρονική και σε έντυπη μορφή. Με την κατάθεση της εργασίας η ΒΚΠ χορηγεί τις απαραίτητες βεβαιώσεις για τις Γραμματείες των Τμημάτων τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Ετήσια έκθεση προόδου

Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

ΤΜΗΜΑ .....

ΣΧΟΛΗ ..... - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Ημερομηνία: (συμπληρώνεται από το Τμήμα)

Αριθμ. Πρωτ.: (συμπληρώνεται από το Τμήμα)

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ/ΑΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑ

(Να συμπληρωθεί από τον Υποψήφιο Διδάκτορα)

Όνομα/Επώνυμο:.....

Ημερομηνία αποδοχής από τη Συνέλευση του Τμήματος/Πρακτικό Συνέλευσης:

.....

Ημερομηνία ορισμού 3μελούς συμβουλευτικής επιτροπής & θέματος

Δ.Δ.:.....

Προβλεπόμενο έτος ολοκλήρωσης

Δ.Δ.:.....

.

Μέλη Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής:

A. Επιβλέπων: .....

B. Μέλος:

.....

Γ. Μέλος: .....

Τίτλος Διδακτορικής Διατριβής (Δ.Δ.):

.....

1. Περίληψη αντικειμένου Δ.Δ. (15 γραμμές).

.....

2. Περιγραφή προόδου τρέχουσας ακαδημαϊκής χρονιάς (έως 2 σελίδες).

.....

3. Σύνοψη νέων αποτελεσμάτων. (15 γραμμές).

.....

4. Δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.
.....
5. Σύντομη αναφορά στον χρονικό προγραμματισμό και σε πιθανές καθυστερήσεις. (15 γραμμές).
.....

Υπογραφές:

1. Υποψήφιου Διδάκτορα (Όνομα/επίθετο και υπογραφή):
.....Ημερομηνία .....
2. Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής
Α. Επιβλέπων Καθηγητής (Όνομα/επίθετο και υπογραφή):
.....Ημερομηνία .....
- Β. Μέλος (Όνομα/επίθετο και υπογραφή):
.....Ημερομηνία .....
- Γ. Μέλος (Όνομα/επίθετο και υπογραφή):
.....Ημερομηνία .....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Πρακτικό κρίσεως

**ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΤΑΜΕΛΟΥΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ**

του/της .....

Η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή, η οποία ορίσθηκε κατά την
..... Συνεδρίαση της Συνέλευσης, συνεδρίασε την
..../.../..... και ώρα ..... στην αίθουσα
.....

και ήταν παρόντα τα εξής μέλη:

1) ..... (επιβλέπων/ουσα)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

Καλείται και εισέρχεται στην αίθουσα ο/η.....
και αναπτύσσει για ..... λεπτά, όπως όρισε η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή, το
περιεχόμενο της διατριβής, με θέμα:
«.....
.....

.....».

Στη συνέχεια γίνονται επιστημονικές ερωτήσεις στον/στην υποψήφιο/α διδάκτωρ από την επταμελή εξεταστική επιτροπή, σχετικές με το περιεχόμενο της διατριβής, οι οποίες σκοπό έχουν τον έλεγχο της επιστημονικής συγκρότησης του υποψηφίου, της γνώσης του θέματος της διατριβής και των σχετιζόμενων θεμάτων του οικείου επιστημονικού κλάδου.

Μετά το τέλος της ανάπτυξης της εργασίας, εξέρχεται από την αίθουσα ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας και το λόγο παίρνει ο/η επιβλέπων/ουσα καθηγητής/τρια κ./κα ....., ο/η οποίος/α προτείνει να κριθεί ο/η υποψήφιος/α ως επιτυχών/ούσα, καθώς η διατριβή αποτελεί ουσιαστική συμβολή στην επιστήμη. Με την άποψη αυτή συμφωνούν και τα άλλα παρόντα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Μετά από τα παραπάνω, ο/η επιβλέπων/ουσα κ./κα ..... θέτει σε ψηφοφορία το ερώτημα «αν ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας, κ./κα ....., πέτυχε στη δοκιμασία».

Τα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής ψηφίζουν μετά από κλήρωση, αρχίζοντας από το γράμμα .....

1)	ΝΑΙ/ΟΧΙ
2)	ΝΑΙ/ΟΧΙ
3)	ΝΑΙ/ΟΧΙ
4)	ΝΑΙ/ΟΧΙ
5)	ΝΑΙ/ΟΧΙ

6)

ΝΑΙ/ΟΧΙ

7)

ΝΑΙ/ΟΧΙ

Ο/Η επιβλέπων/ουσα, κ./κα ..... ανακοινώνει ότι ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας, κ./κα ....., πέτυχε στη δοκιμασία, δεδομένου ότι και τα ..... παρόντα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, που είχαν και δικαίωμα ψήφου, ψήφισαν καταφατικά.

Μετά το παραπάνω αποτέλεσμα της ψηφοφορίας, η επταμελής εξεταστική επιτροπή αποφασίζει ότι ο/η κ. .... πέτυχε στη δοκιμασία.

Μετά το παραπάνω αποτέλεσμα της ψηφοφορίας, το σώμα αποφασίζει να απονεμηθεί στον/στην κ./κα ..... ο τίτλος του διδάκτορα και προτείνει στη Συνέλευση την αυτοδίκαιη ανακήρυξή του/της σε διδάκτορα του προγράμματος.

Με τιμή,

Η ΕΠΤΑΜΕΛΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1)	(Ο/Η ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ/ΟΥΣΑ)
2)	
3)	
4)	
5)	
6)	
7)	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5:

ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΜΟΝΟΤΜΗΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΠΡΥΤΑΝΕΥΟΝΤΟΣ/ΟΥΣΗΣ

ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ .....(1)

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ .....(2)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ(3)

ΤΟΝ/ΤΗΝ..... **ΤΟΥ .....(4)**

ΕΛΛΗΝΑ/ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΤΟ ΓΕΝΟΣ (5) ΕΞ/ΕΚ ..... (6) ΟΡΜΩΜΕΝΟ/Η (7)

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟ/ΠΤΥΧΙΟΥΧΟ (8) ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ .....(9)

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ .....(10)

ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ(11)

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΤΟΥΣ **ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ** ΑΥΤΟΥ

ΕΝΕΚΡΙΝΑΝ ΟΠΩΣ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΑΠΕΔΩΣΑΝ ΟΛΑ ΤΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ
ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΑΞΙΩΜΑ

ΤΗΝ/ΣΤΙΣ ..... (12)

Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΔΙΠΛΩΜΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ
ΕΠΙΚΥΡΩΜΕΝΟ ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΜΕ ΤΗ ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΕΣ
ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ο/Η ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Ο/Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- (1) Όνομα και επώνυμο Πρύτανη (γενική)
- (2) Όνομα και επώνυμο Προέδρου (ονομαστική)
- (3) Το Τμήμα που απονέμει τον παρόντα τίτλο (γενική)
- (4) Όνομα, επώνυμο φοιτητή/τριας (αιτιατική) και πατρώνυμο φοιτητή (γενική)
- (5) ΕΛΛΗΝΑ ή ΕΛΛΗΝΙΔΑ (άνδρας ή γυναίκα) (αιτιατική)
- (6) ΕΞ/ΕΚ τόπος καταγωγής του/της φοιτητή/τριας (γενική)
- (7) ΟΡΜΩΜΕΝΟ ή ΟΡΜΩΜΕΝΗ (άνδρας ή γυναίκα)
- (8) ΠΤΥΧΙΟΥΧΟ ή ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟ (ανάλογα με τον τύπο του τίτλου σπουδών του φοιτητή)
- (9) Το Τμήμα αποφοίτησης του/της φοιτητή/τριας (γενική)
- (10) Το Πανεπιστήμιο αποφοίτησης του/της φοιτητή/τριας (γενική)
- (11) Το Τμήμα που απονέμει τον παρόντα τίτλο (γενική)
- (12) Η ημερομηνία, ο μήνας και το έτος της Συνέλευσης, στην οποία εγκρίθηκε η αναγόρευση (ολογράφως)
- (13) Όνομα και επώνυμο Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών
- (14) Όνομα και επώνυμο Προέδρου του Τμήματος που απονέμει τον τίτλο
- (15) Όνομα και επώνυμο Γραμματέα του Τμήματος που απονέμει τον τίτλο